

1^e Bestuursrapportage 2018

Inhoud

1	Inleiding en samenvatting.....	1
2	Programma verantwoording financieel	4
2.1	Financieel overzicht.....	4
2.2	Toelichting	4
3	Bedrijfsvoering.....	7
3.1	Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....	7
3.2	Personeelsformatie en ziekteverzuim	8
3.3	Opvolgen bevindingen accountant	8
4	Voorstellen.....	9
4.1	Begrotingswijziging 2018.....	9

1 Inleiding en samenvatting

Voor u ligt de 1^e Bestuursrapportage van de Serviceorganisatie Jeugd ZHZ (SOJ) over het jaar 2018.

Samenvatting financieel beeld

Voor 2018 wordt een overschrijding ten opzichte van de begroting verwacht van € 4,7 mln. (exclusief prijsindexatie/middelen meicirculaire). De kosten zullen hoger uitvallen gezien het feit dat de geplande reductie van instroom van jeugdigen in de regionale zorgmarkt zich vooralsnog niet zo ontwikkelt als gepland (nadeel € 1,4 mln. voor een heel jaar bij uitblijven reductie instroom). Deze reductie van € 1,4 mln. was nodig om de verlaging van de rijksbijdrage (€ 0,9 mln.) en de extra middelen voor de voorkant (€ 0,5 mln.) op te vangen. Daarnaast bleek de rijksbijdrage met betrekking tot de Kindertelefoon c.a. 0,3 mln. te hoog geraamd. Verder was er in 2017 sprake van een grote post aan niet vergoede overproductie (€ 3,0 mln.). Dit is productie die is geleverd door zorgaanbieders boven hun budget zonder toestemming van de Serviceorganisatie. Zorgaanbieders zijn hier in 2018 scherper op gaan sturen, roepen eerder een cliëntenstop in en doen sneller een beroep op de Nee tenzij regeling. Daarnaast stijgen de kosten van jeugdbescherming en jeugdreclassering (JB/JR) verder door en wordt er strenger gekeurd op de toegang Wet langdurige zorg (Wlz), waardoor meer kinderen worden doorverwezen naar de Jeugdwet of jeugdhulp blijven ontvangen onder verantwoordelijkheid van gemeenten. De financiële impact van bovenstaande wordt ingeschat op € 3,0 mln. In onderstaande tabel zijn bovenstaande ontwikkelingen weergegeven.

Niet reduceren taakstelling clientaantallen MJP	1,4
Lagere rijksbijdrage (Kindertelefoon)	0,3
Minder niet vergoede overproductie, JB/JR en Wlz	<u>3,0</u>
Totaal	4,7

<i>Taakstelling reductie clientaantallen:</i>	
Lagere rijksbijdrage	0,9
Meer middelen naar de voorkant	<u>0,5</u>
Totaal	1,4

Voor een groot aantal aanbieders is er reeds een cliëntenstop. Jeugdigen met zorgvragen stromen bij deze aanbieders in via de Nee tenzij regeling. Dit is een grote stroom geworden met een aanzienlijk budgetbeslag. De Nee tenzij regeling is een open einde regeling.

Fonds tekort gemeenten

Voor gemeenten met financiële tekorten in het sociaal domein (WMO en Jeugd) is een fonds gevormd van € 200 mln. Dit fonds is alleen voor 2018 beschikbaar. Op basis van de gestelde criteria, waaronder de drempelwaarden voor vergoeding, verwacht de Serviceorganisatie nauwelijks middelen uit dit fonds te krijgen. De tekorten zijn waarschijnlijk lager dan de drempel van € 40 per inwoner. Bij de Serviceorganisatie zijn de tekorten bij de gemeenten op het onderdeel WMO niet bekend. De Serviceorganisatie heeft een voorstel gedaan aan de VNG de criteria aan te passen. Dit betreft verlaging van de drempel van 40 euro per inwoner, elimineren van het dempende effect van

solidariteit en het toepassen van een correcte tijdsscope. Gezien het overstijgende karakter van het fonds (WMO en Jeugdwet) is het aan gemeenten zelf een aanvraag in te dienen.

Transformatiefonds

Voor de jaren 2018 tot en met 2020 is een transformatiefonds beschikbaar gesteld. Voor ZHZ is € 1,1 mln. per jaar beschikbaar. De Serviceorganisatie zal een plan aanleveren om de beschikbare middelen te ontvangen. De middelen zullen besteed worden aan de in het plan op te nemen activiteiten en kunnen niet voor zorgkosten worden ingezet. Wel kan hieruit de € 0,2 mln. aan extra middelen voor de Serviceorganisatie bekostigd worden.

Landelijk beeld

Vorig jaar is reeds uit onderzoek gebleken dat een fors aantal gemeenten significante meerjarige financiële tekorten voorziet in het sociaal domein ('3D-breed'). Dit beeld is ongewijzigd. De problemen worden veroorzaakt door de omvang en het tempo van de veranderingen, gekoppeld aan de financiële kortingen op de rijksbijdragen (15%). De rijksbijdragen zijn te snel afgenomen om gelijke tred te houden met de transformatie van de uitvoering, die onder andere een substitutie van zware naar lichtere en minder dure vormen van hulp met zich mee moet brengen.

Transformatie en uitwerking programma's Meerjarenperspectief

In 2017 is het meerjarenperspectief geschreven en inmiddels eind 2017, begin 2018 vastgesteld in 16 gemeenten (in Dordrecht is ervoor gekozen om het meerjarenperspectief te laten vaststellen door de nieuwe raad en het nieuwe college). Dit meerjarenperspectief is de komende jaren het kader voor de transformatie van de regionale jeugdhulp in de regio Zuid-Holland Zuid.

In dit meerjarenperspectief is aan de hand van een (historische) analyse ingeschat welk bedrag in 2018 en komende jaren noodzakelijk is om alle noodzakelijke jeugdhulp te leveren in de regio Zuid-Holland Zuid. In deze berekening is er rekening mee gehouden dat door inzet van gemeenten minder jeugdigen instromen in de zorgmarkt en door inzet van de Serviceorganisatie deze jeugdigen minder lang en tegen minder kosten jeugdhulp ontvangen.

Om dit te operationaliseren zijn gemeenten na vaststelling aan de slag gegaan met de lokale plannen van aanpak die uiterlijk in het derde kwartaal van 2018 gereed zijn in alle gemeenten.

De Serviceorganisatie heeft de interventies die genoemd worden inmiddels vertaald in een programmaplan met daaraan gekoppeld 11 projectplannen (het programmaplan en de projectplannen zijn gedeeld met de 17 colleges en raden). Al deze projecten staan inmiddels in de steigers en de eerste resultaten van deze projecten worden in het 3e en 4e kwartaal 2018 verwacht.

In het meerjarenperspectief is al aangegeven dat we er vertrouwen in hebben dat deze gedeelde inzet van gemeenten en de Serviceorganisatie effect zal hebben op de jeugdhulp, waardoor zorg effectiever en sneller kan worden ingezet en uiteindelijk minder jeugdigen gebruik zullen maken van de regionaal specialistische zorgmarkt. Dit effect is echter zo kort na vaststelling van het meerjarenperspectief nog niet zichtbaar en we zien op dit moment nog geen daling van de vraag naar jeugdhulp.

We zullen u in de tweede BURAP verder informeren over de projecten die door de Serviceorganisatie worden uitgevoerd.

Maatregelen

Gebleken is dat de maatregelen en projecten uit het Meerjarenperspectief thans nog geen zichtbaar effect laten zien. Er is daarentegen zelfs sprake van een stijgende zorgvraag in de 2e lijns gespecialiseerde jeugdhulp. Daarom zullen in de periode tussen de eerste en tweede bestuursrapportage mogelijke extra maatregelen en interventies ten opzichte van het Meerjarenperspectief worden geïnventariseerd. Deze interventies raken mogelijk de toetsingscriteria voor het verkrijgen van jeugdhulp en het stellen van harde budgettaire grenzen voor bepaalde vormen van jeugdhulp.

Begrotingswijziging*Meicirculaire*

In de meicirculaire 2018 is voor prijsindexatie 2018 € 2,8 mln. opgenomen en voor extra kosten en taken € 0,4 mln. In totaal € 3,2 mln. Dit bedrag is als begrotingswijziging opgenomen en is neutraal voor gemeenten.

Extra middelen

Aanvullend op de meicirculaire zijn de extra middelen van € 4,7 mln. zoals hierboven toegelicht verwerkt in de begrotingswijziging welke in Hoofdstuk 4.1 Begrotingswijziging is opgenomen.

2 Programma verantwoording financieel

2.1 Financieel overzicht

Bedragen * € 1.000,-	Begroting januari-april	Realisatie januari-april	Realisatie +/- begroting	Begroting	Begroting wijziging meicirculaire	Begroting wijziging extra middelen	Begroting + wijzigingen	Realisatie 2017
Regionale zorgmarkt	25.194	12.202	-12.992	75.582	3.229	5.000	83.811	75.246
LTA	1.667	190	-1.477	5.000		500	5.500	10.486
PGB	2.167	1.119	-1.048	6.500		-800	5.700	5.326
Stichting Jeugdteams	4.569	4.530	-39	13.707			13.707	13.265
Serviceorganisatie	1.223	750	-473	3.669			3.669	3.164
Totaal lasten	34.819	18.791	-16.028	104.458	3.229	4.700	112.387	107.487
Totaal baten	34.819	34.819	-	104.458	3.229	4.700	112.387	107.487
Saldo baten +/- lasten	-	16.028	16.028	-	-	-	-	-

2.2 Toelichting

Regionale zorgmarkt

Gerealiseerde kosten

De gerealiseerde kosten zijn lager dan begroot wegens achterblijvende facturatie door zorgaanbieders. Ten opzichte van vorig jaar is bijna 2 maal zoveel gedeclareerd over de eerste vier maanden van het jaar. Omdat er met ingang van 2018 geen voorschotten meer worden verstrekt (wel onderhanden werk financiering) is de verwachting dat er snel tijdiger gedeclareerd zal worden.

Ontwikkeling aantallen jeugdigen die zorg krijgen in tweede lijn (specialistische zorg)

In het Meerjarenperspectief en ook de begroting is een reductiedoelstelling van het aantal jeugdigen in de 2^e lijns zorg opgenomen van 211 jeugdigen (€ 1,4 mln.). Thans zijn geen betrouwbare cijfers over het aantal jeugdigen op te leveren. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat er een vertraging zit in het aanleveren van cliënt gegevens aan de Serviceorganisatie. Er is geen betrouwbare inschatting te maken van de omvang hiervan. Op basis van de productieverantwoordingen en prognoses van zorgaanbieders verwacht de Serviceorganisatie dat er sprake is van een lichte stijging van het aantal jeugdigen die jeugdhulp ontvangen in de 2^e lijn. De Serviceorganisatie zal actie ondernemen sneller de jeugdigen in zorg aangeleverd te krijgen.

Analyse kosten ontwikkeling

Vanuit de verschillende zorgdomeinen kan op basis van de jaarrekening 2017 worden geconcludeerd dat 1 domein een sterke stijging heeft laten zien en dat is de Jeugdbescherming en Jeugdreclassering (€ 1,1 mln., +14%) bij een gelijkblijvend aantal cliënten. Voor 2018 geven de Gecertificeerde Instellingen aan dat een verdere stijging van de kosten verwacht wordt. Dit betreft maatregelen die

door de rechter worden opgelegd. De kosten zijn gedeeltelijk beïnvloedbaar. Een van de projecten uit het meerjarenperspectief is de doelstelling om een meer nadrukkelijke verbinding te leggen tussen de veiligheidsketen en de wijkteams. Door betere samenwerking en deling van expertise kan worden voorkomen dat jeugdigen begeleid moeten worden door de jeugdbescherming. We hopen dat dit project en de verdere uitrol van dit project uiteindelijk tot gevolg heeft dat de kosten voor de jeugdbescherming in onze regio dalen. Dit effect is echter regionaal pas in 2019 te verwachten.

Over het geheel genomen zijn de kosten in de regionale zorgmarkt inclusief PGB 2015-2017 nagenoeg gelijk. Voor 2018 wordt een stijging verwacht van € 3,0 mln. (4%). Dit wordt naast bovenstaande veroorzaakt doordat zorgaanbieders strakker sturen op het voorkomen van niet vergoede overproductie. Deze strakkere sturing is al zichtbaar geworden. Er zijn ten opzichte van vorig jaar veel meer aanbieders die een cliëntenstop hebben ingeroepen en cliënten via de Nee tenzij regeling laten instromen. De totale stijging in de prognose ten opzichte van de realisatie 2017 van de posten Regionale zorgmarkt en PGB is overigens groter dan € 3,0 mln. Dit wordt veroorzaakt door de overheveling van LTA naar de regionale zorgmarkt en het niet meer opgenomen zijn van de extra kosten voor Veilig Thuis en Crisis Interventieteams in de begroting van de Serviceorganisatie in 2018. Dat in de prognose een stijging is opgenomen van € 4,7 mln. voor de totale begroting van de Serviceorganisatie wordt veroorzaakt door het feit dat naast de gestegen zorgkosten van € 3,0 mln. de rijksbijdrage met € 1,2 mln. is afgenomen en € 0,5 mln. meer wordt geïnvesteerd in de voorkant (jeugdteams), waarbij het invorderen hiervan door een reductie van het aantal jeugdigen nog niet zichtbaar is.

Aan aanbieders is gevraagd een productieopgave over de eerste 4 maanden te doen en een prognose voor 2018 aan te leveren. Aanbieders voorspellen een € 1,6 mln. hoger kostenniveau dan de prognose en begrotingswijziging die in deze bestuursrapportage is opgenomen. De ervaring heeft geleerd dat een aantal aanbieders hoger prognosticeert dan hetgeen zij uiteindelijk realiseren.

Ten opzichte van 2017 verdubbelen de taxikosten van € 0,5 mln. naar € 1,0 mln. op jaarbasis. Hiervan wordt € 0,15 mln. verklaard door het feit dat het vervoer dat eerder verzorgd werd door en vergoed aan aanbieders nu via de vervoersregeling loopt. Er is nog geen oorzaak bekend voor het overige deel van de stijging. Hierbij wordt opgemerkt dat zowel het aantal / relatieve aandeel jeugdigen met een vervoersbeschikking als de kosten per jeugdige sterk verschillen per gemeente. In 2015 bedroegen de taxikosten € 0,3 mln. Tegenover dit nadeel staat een voordeel van innovatiesubsidie welke in 2018 niet meer wordt verstrekt en in 2017 nog wel (€ 0,5 mln.).

Landelijk Transitie Arrangement (LTA)

Voor het LTA wordt aangenomen dat de kosten gelijk zullen zijn aan de kosten 2017. Dit betekent een stijging van € 0,5 mln. ten opzichte van de begroting. LTA aanbieders declareren doorgaans zeer laat, waardoor pas bij de productieverantwoording over het hele jaar duidelijkheid ontstaat over de omvang van de post. Van de VNG is geen informatie ontvangen over productie en prognose. Het contract wordt beheerd door de VNG. Gemeenten hebben hier beperkt invloed op. De Serviceorganisatie brengt regelmatig haar verbeterpunten in bij de VNG. Tot nu toe heeft dat zeer beperkt tot verbetering geleid.

Persoonsgebonden budget (PGB)

In 2017 is gebleken dat er verdere substitutie van PGB naar zorg in natura heeft plaatsgevonden. Voor 2018 wordt verwacht dat de kosten zich op het niveau van 2017 zullen handhaven. In 2017 was er sprake van een incidentele bate over de last van 2016 van € 0,3 mln. De gedeclareerde waarde over de eerste 4 maanden is € 0,1 mln. hoger dan vorig jaar.

Stichting Jeugdteams

Deze post ontwikkelt zich conform begroting. Ten opzichte van vorig jaar is € 0,5 mln. meer aan middelen toegekend (investering in de voorkant).

Serviceorganisatie

De specificatie van de Serviceorganisatie is in onderstaande tabel opgenomen.

Begrotingspost	Begroot	Begroot tm april	Realisatie	Realisatie-Begroot
Personeelskosten eigen personeel	1.595.000	531.667	414.314	-117.352
Personeel van derden	300.000	100.000	50.283	-49.717
Uitbestede ICT Dienstverlening en overige ICT kosten	950.000	316.667	274.913	-41.754
Dienstverlening SCD	225.000	75.000	-	-75.000
Overige kosten	599.000	199.667	65.959	-133.707
Totale kosten	3.669.000	1.223.000	749.702	-417.530

De personeelskosten zijn nog niet volledig geboekt. De vaste bezetting is in lijn met de begroting. Wel is er inhuur wegens langdurige ziekte van twee medewerkers. Deze inhuur past binnen de begroting. De posten Personeel van derden loopt achter. Een deel van de kosten moet nog gefactureerd worden. Uitbestede ICT Dienstverlening en overige ICT kosten worden gedeeltelijk later in het jaar gemaakt. De post Dienstverlening SCD is nog niet gefactureerd. De post overige kosten is lager dan begroot. Deze post omvat onder meer afhandeling van bezwaarschriften, cliëntparticipatie, doorbelasting DG&J, accountantskosten. Veel van deze kosten moeten nog gefactureerd worden. De prognose voor heel het jaar is dat het budget volledig besteed wordt.

3 Bedrijfsvoering

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen

De Serviceorganisatie heeft geen weerstandsvermogen/reserves. Tegenvallers en meevallers ten opzichte van de begroting komen, zoals opgenomen in de bijdragenverordening, ten laste c.q. ten gunste van de deelnemende gemeenten.

Risicobeheersing

De financiële risico's focussen zich primair op de ontwikkeling van de zorgvraag in relatie tot het budget. De begroting volgt het MJP. In het MJP is een realistische begroting opgenomen op de toen bekende zorgvraag, aangevuld met een gemeentelijke taakstelling (2018 € 1,4 mln. exclusief Kindertelefoon van € 0,3 mln.) op de reductie van het aantal jeugdigen in regionale specialistische zorgmarkt. Deze taakstelling in 2018 van € 1,4 mln. is nodig om de extra investering in de voorkant (€ 0,5 mln.) en de terugloop van de rijksbijdrage (€ 0,9 mln.) op te vangen. Het opnemen van een realistische begroting is hiermee de belangrijkste beheersmaatregel. Het belangrijkste resterende risico zit in het behalen van de reductiedoelstelling van (de instroom) van het aantal jeugdigen in de zorgmarkt.

Op basis van de jaarrekening 2017 kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een gestegen zorgvraag. Deze heeft zich in 2017 niet gemanifesteerd in extra kosten ten opzichte van de begroting, omdat zorgaanbieders hun overproductie (€ 3 mln.) niet betaald hebben gekregen en er ook enkele kleine incidentele meevallers zijn geweest in 2017. We zien nu dat aanbieders vroeger dan in 2017 een cliënten stop invoeren en een beroep doen op de Nee tenzij regeling. Voor 2018 wordt daarom een hoger kostenniveau verwacht.

In deze 1^e bestuursrapportage wordt gemeenten geadviseerd rekening te houden met een risicomarge van 3 procent van de gemeentelijke bijdrage zoals die is opgenomen in de gewijzigde begroting.

Binnen de Serviceorganisatie zijn alle risico's, zowel financieel als niet financieel, voor alle processen in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot een omvangrijke lijst. Op alle risico's zijn beheersmaatregelen geformuleerd. Deze worden periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Afgezien van de financiële risico's met betrekking tot de zorgvraag hebben de overige risico's een lage uitkomst op kans maal impact. Het voert voor deze bestuursrapportage te ver om de volledige lijst met risico's en beheersmaatregelen op te nemen.

3.2 Personeelsformatie en ziekteverzuim

Bezetting (eigen personeel en personeel van derden)

Bezetting per 30 april 2018 (bron Cognos)	
	fte
Directie / algemeen	2,31
Inkoop en contractmanagement	3,94
Beleid	7,44
Informatievoorziening	7,44
Financien	2,89
Totaal	24,02

Verzuim

Het verzuim over de eerste vier maanden is 10,8 procent. Er zijn twee langdurig zieken en 1 medewerkster is langere tijd afwezig geweest in verband met een ziekenhuisopname.

3.3 Opvolgen bevindingen accountant

Er zijn geen openstaande punten.

4 Voorstellen

4.1 Begrotingswijziging 2018

Op grond van de meicirculaire wordt de begroting opgehoogd met € 3,2 mln. Aanvullend hierop zijn de extra middelen van € 4,7 mln. opgenomen.

bedragen x € 1.000	Begroting 2018			Meicirculaire			Extra middelen			Begroting na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Geraamd totaal Baten en lasten	104.458	104.458	0	3.229	3.229	0	4.700	4.700	0	112.387	112.387	0
Mutaties reserve	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd totaal Resultaat	104.458	104.458	0	3.229	3.229	0	4.700	4.700	0	112.387	112.387	0

De gemeentelijke bijdragen worden als volgt (op te nemen na verschijnen meicirculaire en besluit over extra middelen).

	1. Stg Jeugdteams	2. Zorginkoop	Extra middelen ZI	Zorginkoop inclusief begrotings- wijziging	3. Zorginkoop LTA	4. PGB	5. Gecertificeer de instellingen	6. Gesloten Jeugdhulp	7. Uitvoeringsk osten SOJ	Totaal
Alblasserdam	582.622	2.632.763	439.442	3.072.204	239.300	248.002	482.951	91.369	159.635	4.876.083
Binnenmaas	496.591	2.244.004	374.553	2.618.557	203.964	211.381	411.637	77.877	136.063	4.156.072
Cromstrijen	217.782	984.117	164.262	1.148.378	89.449	92.702	180.525	34.153	59.671	1.822.661
Dordrecht	4.036.749	18.241.330	3.044.711	21.286.040	1.658.011	1.718.302	3.346.167	633.059	1.106.044	33.784.372
Giessenlanden	267.974	1.210.925	202.119	1.413.044	110.065	114.067	222.131	42.025	73.423	2.242.728
Gorinchem	1.077.258	4.867.931	812.520	5.680.451	442.461	458.551	892.967	168.940	295.162	9.015.790
Hardinxveld-Giessendam	429.118	1.939.106	323.662	2.262.768	176.251	182.660	355.707	67.296	117.576	3.591.377
Hendrik-Ido-Ambacht	665.805	3.008.651	502.182	3.510.833	273.466	283.410	551.903	104.414	182.426	5.572.258
Korendijk	224.912	1.016.337	169.640	1.185.977	92.378	95.737	186.436	35.272	61.625	1.882.336
Leerdam	701.480	3.169.861	529.090	3.698.951	288.118	298.595	581.475	110.009	192.201	5.870.831
Molenwaard	748.930	3.384.277	564.879	3.949.156	307.607	318.793	620.808	117.450	205.202	6.267.946
Oud-Beijerland	552.050	2.494.613	416.383	2.910.996	226.743	234.988	457.609	86.575	151.258	4.620.219
Papendrecht	795.118	3.592.995	599.717	4.192.712	326.578	338.454	659.095	124.694	217.857	6.654.508
Sliedrecht	782.163	3.534.451	589.945	4.124.396	321.257	332.939	648.355	122.662	214.308	6.546.081
Strijen	221.798	1.002.267	167.291	1.169.558	91.099	94.412	183.855	34.783	60.771	1.856.277
Zederik	275.560	1.245.203	207.840	1.453.043	113.180	117.296	228.419	43.214	75.502	2.306.214
Zwijndrecht	1.314.906	5.941.821	991.766	6.933.587	540.070	559.709	1.089.960	206.209	360.276	11.004.718
Totaal	13.390.817	60.510.653	10.100.000	70.610.653	5.500.000	5.700.000	11.100.000	2.100.000	3.669.000	112.070.470